0309-0310- SS Eusebius - Decreta ad Episcopos per Campaniam et Tusciam Constitutos

O93, f. 32ra; N442, f. 68vb; V630, f. 70va; I83, f. 148vb; VD38, 141va; SG670, p. 300a; P9629, f. 44v

EPISTOLA[1] CUIUS SUPRA AD EPISCOPOS PER CAMPANIAM ET TUSCIAM CONSTITUTOS DIRECTA[2]. <N442, f. 69ra>

Dilectissimis fratribus universis episcopis per Campaniam et Tusciam constitutis Eusebius.

Benedictus dominus deus noster, qui per misericordiam[3] suam Romanam ecclesiam beati Petri principis apostolorum sacerdotio di<SG670, p. 300b>tavit nobisque[4] viam monstrandam[5] circa nos[6] [7] propter[8] universalem curam, quae[9] nobis propter privilegium[10] eiusdem ecclesiae invicem[11] caritas[12] indulsit[13] [14], qui cohaeremus firmitate[15] fidei, iungamur[16] quoque votiva[17] iucunditate[18] [19] colloquii[20], quo[21] [22] facilius dum per litterarum ministeria ad vos usque pertendimus[23] [24], etiam cor<I83, f. 149ra>da vestra ad religiosum[25] [26] cultum[27] <VD38, f. 141va> apostolicis admonitionibus incitemus, et dum dilectionis[28] spei[29] nostrae reddimus[30] velut quoddam debitum, plenum circa deum monstremus[31] affectum[32]. Iungamus igitur, dilectissimi fratres, continuas[33] et humiles preces, et dominum nostrum oris et cordis lacrimis supplicantes iugi[34] deprecatione poscamus, ut institutione et opere[35] illi, cuius esse membra cupimus, haereamus[36], nec umquam ab illa via, quae Christus est, devio[37] [38] tramite declinemus, ne ab eo iuste, quem nos impie[39] relinquimus, deseramur[40] [41]. Quod cum superni favoris[42] auxilio ea nobis potest ratione contingere[43], si <SG670, p. 301a> apostolica dogmata[44], si patrum mandata servemus[45]. Dicit enim dominus noster: Qui diligit me, sermonem meum servabit, et pater meus diliget eum, et ad eum veniemus et[46] mansionem apud eum faciemus.
<SG670, p. 304a> Et[47] licet haec[48] possint generaliter dicta sufficere, ut vel declinemus errata[49] vel custodiamus catholica, ab[50] apostolis[51] tamen eorumque successoribus novimus constitutum criminationes[52] adversus doctores non debere suscipere[53] nec peregrina[54] iudicia fieri neque quemquam[55] <VD38, f. 142ra> alterius iudicis[56] quam sui[57] sententia debere constringi[58]. Caput enim ecclesiae Christus est[59], Christi autem vicarii sacerdotes sunt, qui vice[60] Christi legatione funguntur in ecclesia. Idcirco quicquid[61] ad eorum fit iniuriam, ad Christum perti<V630, f. 70vb>net, qui[62] dixit: Qui vos audit, me audit, et qui vos spernit[63], me <SG670, p. 304b> spernit, et qui me spernit, spernit eum, qui me misit.
Ista, fratres, terribilia[64] sunt et oppido diligenter consideranda et cavenda, et tam[65] propter eos, qui se ipsos aut cupiditate aut avaritia aut invidia perdere moliuntur[66], ne in profunda labantur[67] [68], in talia incidant[69] mala, quam[70] propter persecutores ecclesiae servorumque eius, qui iuxta veritatis[71] vocem oculos habentes non vident et aures habentes <N442, f. 69rb> non audiunt, nec intellegunt, quae placent[72] deo. Sequentes[73] in omnibus[74] apostolicam regulam et praedicantes omnia[75] eius constituta ob custodiam episcoporum, <I83, f. 149va> qui columnae ecclesiae a deo dicti sunt, et ceterorum verorum[76] sacerdotum firmantes cana[77] [78] patrum statuta constituimus iterum[79] cum omnibus, qui nobiscum sunt episcopis, sicut dudum[80] decretum[81] repperimus[82], ut[83] homicidae, <P9629, f. 45r> malefici, fures, <SG670, p. 305a> sacrilegi[84], raptores, adulteri, incesti[85], venefici, suspecti, <VD38, f. 142rb> criminosi, domestici, periuri, et qui raptum fecerint[86] vel falsum testimonium dixerint[87] [88], seu qui ad sortilegos[89] [90] divinosque[91] [92] concurrerint[93] similesque[94] eorum nullatenus ad accusationem vel ad testimonium erunt admittendi, quia infames[95] sunt et iuste repellendi, <O93, f. 32rb> quia funesta[96] est vox eorum. Vocem enim funestam in omnibus intercidi[97] [98] potius[99] quam audiri oportet.
Periculum ergo, quod doctoribus imminet[100] summopere semper est praecavendum et declinandum, et illi[101] sunt a cunctis portandi et custodiendi dicente domino: Quod uni ex minimis[102] meis fecistis[103], mihi fecistis[104].
Prima enim salus[105] est rectae[106] fidei regulas custodire et[107] a constitutis[108] [109] patrum nul<I83, f. 149vb>latenus deviare[110]. Nec potest domini nostri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: Tu[111] es Petrus, et super hanc petram aedificabo <SG670, p. 305b> ecclesiam meam, et haec, quae dicta sunt rerum[112] probantur[113] effectibus[114] [115], quia[116] in sede apostolica extra maculam[117] semper est[118] catholica servata religio.
Ideo, carissimi, et vos iuxta sacram scripturam discite benefacere et[119] mala[120] declinare et patrum regulis imbui, sicut scriptum est[121]: Fili, si habes, bene[122] fac tecum et deo dignas oblationes offer[123]. Memor esto, quoniam <VD38, f. 142va> mors[124] non tardat et testamentum inferorum, quia demonstratum est tibi. Testamentum enim huius mundi morte morietur[125]. Ante mortem benefac amico tuo, et secundum vires[126] tuas exporrigens[127] da pauperi[128]. Non defrauderis a[129] die bona et particula boni[130] doni non[131] te praetereat[132] [133]. Nonne[134] aliis relinquens[135] dolores et labores tuos in divisione sortis? Da et accipe et iustifica animam tuam. Ante obitum tuum operare iustitiam, quoniam[136] non est apud inferos <SG670, p. 306a> invenire cibum. Omnis caro sicut fenum veterescit et sicut folium fructificans in arbore viridi. Alia generantur et a<N442, f. 69va>lia deiciuntur[137] [138]. <I83, f. 150ra> Sic generatio carnis et sanguinis[139], alia finitur et alia nascitur. Omne opus corruptibile in fine <V630, f. 71ra> deficiet, et qui illud[140] operatur, ibit[141] cum ipso. Et omne opus electum[142] iustificabitur, et

qui operatur illud, honorabitur in illo. Beatus vir, qui in sapientia sua morietur[143] [144], et qui in iustitia sua meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem dei. Qui excogitat vias[145] illius in suo[146] [147] corde et in absconsis[148] illius intellegens erit, vadens post[149] illam[150] quasi vestigator[151], et[152] in viis illius[153] consistens[154], qui respicit per fenestras[155] <VD38, f. 142vb> eius et in ianuas[156] illius audiens[157], qui[158] requiescit iuxta domum[159] illius, et[160] in parietibus illius figens palum statuet[161] [162] casulam suam[163] ad[164] ma<SG670, p. 306b>nus illius, et requiescunt in casula illius bona per aevum[165]. Statuet filios suos sub tegmine[166] [167] illius[168], et sub ramis[169] illius morabitur, protegetur sub tegmine[170] illius a fervore[171] et in gloria eius requiescet. Qui timet dominum[172], faciet illud, et qui <I83, f. 150rb> continens[173] est iustitiae, appraehendet illam, et[174] obviabit[175] illi quasi mater honorificata, et quasi mulier a virginitate suscipiet illum. Cibabit[176] [177] illum pane[178] vitae et intellectus, et aqua sapientiae salutaris potabit[179] illum, et firmabitur in illo et non flectetur[180], et continebit illum[181] et non confundetur[182] et inaltabit[183] illum apud proximos suos, et in medio ecclesiae aperiet os[184] illius et implebit[185] illum spiritu[186] sapientiae et intellectus, et stolam[187] gloriae vestiet[188] illum, iocunditatem[189] [190] et exultationem thesaurizabit[191] [192] super illum, et nomine[193] aeterno[194] hereditabit[195] illum. Homines stulti non appraehendent[196] illam et homines sensati obviabunt illi, homines[197] stulti non videbunt <SG670, p. 307a> illam, longe enim abest[198] a superbia et dolo. Viri mendaces non erunt illius memores, et viri veraces[199] in<VD38, f. 143ra>venientur[200] in illa et successum[201] [202] habebunt usque ad inspectionem[203] dei. Non est speciosa[204] [205] laus in ore[206] peccatoris[207], quoniam a deo perfecta est sapientia. Sapientiae[208] enim dei[209] stabit[210] laus[211] et in ore fi<I83, f. 150va>deli abundabit, et dominator dabit eam illi. Non dixeris: Per deum[212] abest, quae odit enim, ne feceris. Non dicas[213]: Ille me[214] implantavit[215] [216], non enim necessarii sunt illi homines impii. Omne exsecramentum[217] [218] erroris odit deus et non erit amabile timentibus illum. Deus ab initio constituit hominem et reliquit illum in manu consilii sui, adiecit mandata <N442, f. 69vb> et praecepta sua. Si volueris, mandata conservabunt[219] te et in perpetuum fidem <SG670, p. 307b> placitam[220] facere[221].
Apposuit tibi[222] aquam et ignem, ad quod volueris, porrige[223] manum tuam[224]. Ante hominem vita[225] et mors, bonum et malum, quod[226] placuerit ei, dabitur illi, quoniam multa sapientia[227] dei et fortis[228] in[229] potentia, <O93, f. 32va> videns omnes sine intermissione. Oculi dei[230] et[231] timentes[232] eum, et ipse cognoscit[233] omnem[234] operam[235] hominis. Nemini mandavit impie agere et[236] nemini dedit spatium peccandi. Non enim concupiscit[237] multitudinem[238] filiorum infidelium[239] et inutilium[240]. <VD38, f. 143rb> Ne iocunderis[241] in filiis impiis, si[242] multiplicentur[243], <I83, f. 150vb> ne[244] oblecteris[245] super ipsos, si non est ti<V630, f. 71rb>mor dei cum illis. Non credas vitae illorum et ne[246] respexeris in labores illorum. Melior est enim unus timens deum, quam mille filii impii. Et utile[247] mori[248] sine filiis, quam relinquere filios impios. Ab uno sensato inhabitabitur patria et a tribus impiis deseretur[249]. Multa alia vidit oculus meus, <P9629, f. 45v> et fortiora horum[250] audivit auris mea. In[251] synagoga peccantium exardebit ignis, in gente incredibili exardescet ira. Non exoraverunt pro peccatis suis antiqui gigantes[252], qui destruxerunt[253] confidentes suae[254] virtuti, et non pepercit peregrinationi illorum, <SG670, p. 301a> sed percussit eos[255] [256] et[257] exsecratus[258] est illos[259] prae[260] superbia[261] verbi[262] illorum. Non misertus est illis gentem totam perdens et extollentes[263] se in suis peccatis. Et[264] sicut sexcenta milia peditum, qui congregati[265] sunt[266], duritiam[267] cordis sui, et si unus fuisset cervicatus[268] [269], mirum, si fuisset immunis[270]. Misericordia enim et ira est cum illo, potens exoratio et effundens iram secundum misericordiam <VD38, f. 143va> suam. Sic[271] corruptio[272] illius hominis[273], secundum opera sua iudicatur. Non effugiet in rapina peccator et non retardabit sufferentiam[274] [275] mi<I83, f. 151ra>sericordiam[276] facientis. Omnis misericordia[277] faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum et secundum intellectum peregrinationis. Non dicas: A deo abscon<SG670, p. 301b>dar et ex summo[278] quis[279] mei memorabitur? In populo magno non agnoscar[280]. Quae est enim anima mea in tam immensa[281] creatura? Ecce[282] caelum[283] [284] et caeli caelorum, abyssus[285] et universa terra, et quae in eis sunt, in conspectu illius commovebuntur montes simul et colles et fundamenta terrae, et cum conspexerit[286] [287] illa[288] deus, tremore[289] concutientur[290]. Et in omnibus[291] his insensatum[292] [293] est cor, et omne cor intellegitur ab illo, <N442, f. 70ra> et vias illius, quis intellegit et procellam[294], quam nec oculus[295] vidit hominis[296]? Nam plurima opera illius sunt in absconsis, sed opera[297] iustitiae eius[298], quis enuntiabit[299] aut quis sustinebit[300]? Longe enim est[301] testamentum a[302] quibusdam et interrogatio hominum in consummatione[303] est. Qui minoratur corde, cogitat mala[304], et vir imprudens et errans[305] cogitat stulta.
Omnis[306] [307] ergo, fratres, sermo malus ex o<VD38, f. 143vb>re vestro non procedat[308], <SG670, p. 302a> sed si quis bonus est ad aedificationem opportunitatis, ut det gratiam audientibus. Et nolite con<I83, f. 151rb>tristare spiritum sanctum dei, in quo signati estis in diem[309] redemptionis. Omnis amaritudo et ira et indignatio et clamor et blasphemia[310] tollatur a vobis cum omni malicia. Estote autem invicem benigni[311], mi<V630, f. 71va>sericordes[312], donantes invicem, sicut et[313] deus in Christo donavit vobis. Estote ergo imitatores mei[314] sicut filii carissimi, et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem[315] suavitatis.

Fornicatio[316] [317] autem et omnis immundicia[318] aut avaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitudo aut stultiloquium aut scurrilitas, quae ad rem non pertinet[319], sed magis gratiarum actio. Hoc enim[320] scitote intellegentes, quod omnis fornicator[321] aut immundus aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet heredi<SG670, p. 302b>tatem in regno Christi et dei.
Nemo vos seducat inanibus verbis. Propter haec enim venit ira dei in filios diffidentiae. Nolite ergo effici participes eorum. <VD38, f. 144ra> Eratis enim aliquando tenebrae[322], nunc autem <I83, f. 151va> lux[323] in domino, ut filii[324] lucis ambulate. Fructus enim lucis est in omni bonitate et iustitia et veritate probantes, quid[325] sit beneplacitum deo. Et nolite communicare[326] operibus infructuosis tenebrarum[327], magis autem redarguite. Quae enim in[328] occulto fiunt ab ipsis, turpe est et dicere. Omnia autem, quae arguuntur, a lumine[329] manifestantur. Omne enim, quod manifestatur, lumen est. Propter quod dicit: Surge, qui dormis et exsurge a mortuis, et illuminabit tibi Christus[330]. Videte itaque, fratres, quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes[331], sed ut sapientes, redimentes tempus[332], quoniam dies[333] mali sunt. Propterea nolite fieri impru<SG670, p. 303a>dentes, sed intelle<O93, f. 32vb>gentes, quae sit voluntas domini[334]. Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria[335], sed implemini[336] spiritu[337] loquentes vobismetipsis in psalmis[338] et hymnis et canticis spiritalibus cantantes[339] et psallentes[340] in cordibus[341] vestris domino, gratias agentes semper pro omnibus[342] <I83, f. 151vb> in nomi<N442, f. 70rb>ne domini nostri Iesu Christi deo et patri subiecti <VD38, f. 144rb> invicem in timore Christi.
Crucis[343] ergo domini nostri Iesu Christi, quae[344] nuper[345] nobis gubernacula sanctae Romanae ecclesiae[346] tenentibus quinto Nonas Maias inventa est, in praedicto[347] kalendarum die inventionis festum[348] vobis sollemniter[349] celebrare mandamus.
Similiter[350] et hereticos omnes, quicumque dei[351] gratia convertuntur et in[352] sanctae trinitatis nomine credentes baptizati[353] sunt, Romanae ecclesiae regulam tenentes, per manus impositionem reconciliari praecipimus[354].
<SG670, p. 303b> Manus[355] impositionis sacramentum[356] magna venera<V630, f. 71vb>tione[357] tenendum[358] est, quae ab aliis perfici[359] non potest nisi a[360] summis sacerdotibus nec tempore[361] apostolorum ab aliis quam ab ipsis apostolis legitur aut scitur[362] [363] peracta esse, neque[364] ab aliis, sicut iam dictum est, quam[365] ab illis, qui eorum locum tenent, umquam perfici[366] potest aut fieri debet. Nam si aliter praesumptum[367] fuerit, irritum[368] habeatur et vacuum, nec inter ecclesiastica[369] umquam reputabuntur[370] sacramenta.
De cetero, fratres, gau<I83, f. 152ra>dete in domino et exultate, ut sancti spiritus gratia illuminati <P9629, f. 46r> et confortati vos vestrosque <VD38, f. 144va> ad pascua aeternae vitae pervenire atque perducere adminiculante[371] domino valeatis[372]. Gratia domini nostri Iesu Christi et caritas[373] dei et communicatio[374] spiritus sancti sit semper cum omnibus vobis. Amen. <SG670, p. 304a>

Data VIII[375] Kal. Septembr. Constante[376] v. c. cons[377]. EXPLICIT[378].

O93, f. 32vb; N442, f. 70vb; V630, f. 71vb; I83, f. 152ra; VD38, f. 144va; P9629, f. 46r; SG670, p. 304a

1 *Überschrift*] EPISTOLA EUSEBII PAPAE QUOD INVENTIO CRUCIS DOMINICAE SIT CELEBRANDA (CELEBRANDA *korr. aus* CELEBRANA *SG670*) FESTIVE *SG670*
2 DIRECTAM *I83*
3 misericordia *SG670*
4 *interlinear* quo *SG670*
5 monstrando *korr. aus* monstrandam *SG670*
6 vos *SG670*
7 nos propter universalem curam, quae nobis *korr. aus* nos *I83*
8 propter *fehlt V630*
9 quam *VD38;* quam *korr. aus* quę *SG670*
10 *am Rande* Specialem dignitatem *VD38*
11 invice *korr. aus* invicem *SG670*
12 caritatis *SG670*
13 *am Rande* Tribuit dedit contulit *VD38*
14 indulsit] indulsit ut *korr. aus* indulsit *SG670*
15 firmitatem *korr. aus* caritatem *O93*
16 iungamur *korr. aus* vincamur *SG670*
17 *am Rande* Desiderat *VD38*
18 *am Rande* suavitate leticia *VD38*
19 iucunditate *korr. aus* iucuditate *VD38*
20 conloquii *korr. aus* conloquii con *P9629;* conconloquis *VD38*
21 *interlinear* ut *VD38*
22 quod *I83*

23 *am Rande* pervenimus *VD38*
24 pertingimus *I83; SG670*
25 *am Rande* pium sanctum *VD38*
26 religiosum *korr. aus* regiosum *P9629*
27 *am Rande* servitutem *VD38*
28 dilectionis] dilectionis et *SG670*
29 spe] spe in *VD38*
30 reddimus *korr. aus* reddidimus *SG670*
31 monstremus *korr. aus* monstramus *V630*
32 *am Rande* Devocionem voluntatem *VD38*
33 *am Rande* assiduas *VD38*
34 *am Rande* cotidiana *VD38*
35 operatione *korr. aus* opere *P9629;* cooperatione *SG670*
36 *am Rande* Iungamur *VD38*
37 *am Rande* pervio sinistro contrario *VD38*
38 devio *korr. aus* deviae *V630*
39 impie *korr. aus* piae *V630*
40 *am Rande* derelinquamur *VD38*
41 desecramur *P9629*
42 fautoris *korr. aus* factoris *SG670*
43 *am Rande* accidere *VD38*
44 *am Rande* doctrinas *VD38*
45 servamus *V630; I83*
46 ac *V630; N442*
47 Et licet haec possint – Nemini mandavit impie agere] *nach der Datierungszeile SG670*
48 haec] haec si *I83; SG670*
49 *am Rande* Male acta cum errore patrata *VD38*
50 *am Rande* Criminationes adversus doctores non debere suscipere nec peregrina iudicia fieri *V630*
51 apostolis *korr. aus* apostolus<P9629, f. 4>
52 *am Rande* Iniuria sacerdotum ad christum pertinet *P9629; am Rande* Criminum accusationes *VD38*
53 suscipi *korr. aus* sussipi *VD38;* suscipi *korr. aus* suscipere *SG670*
54 *am Rande* extranea *VD38*
55 *am Rande* Hoc ipsum require in epistola papae innocentii *V630*
56 iudicis quam] iudicis nisi *korr. aus* iudicis *V630*
57 suis *I83*
58 contringi *VD38*
59 est *fehlt VD38*
60 vice *korr. aus* ce *P9629*
61 quicquid *korr. aus* quiquid *P9629*
62 qui *korr. aus* qua *V630*
63 *am Rande* Despicit *VD38*
64 *am Rande* Timenda terrorem inferentia *VD38*
65 tamen *SG670*
66 *am Rande* praeparant *VD38*
67 *am Rande* cadant *VD38*
68 labantur] labantur aut *V630;* labantur et *SG670*
69 *am Rande* corruant *VD38*
70 qua *P9629; VD38; SG670*
71 veritatis *korr. aus* veritas *VD38*
72 placente *korr. aus* placent *P9629*
73 sequente *O93;* Sequentes *korr. aus* Sequente *N442*
74 omnibus] omnibus ne *P9629; N442*
75 omnia eius] eius omnia *V630*
76 verorum *korr. aus* virorum *V630;* virorum *korr. aus* verorum *I83*
77 *am Rande* Antiqua vetera *VD38*
78 arcana *korr. aus* cana *P9629;* canonica *korr. aus* cano *N442;* arcana, *interlinear* antiqua *SG670*
79 *am Rande* De testibus et accusatoribus *I83*
80 *am Rande* Ante prius *VD38*
81 *am Rande* Statutum iudicatum *VD38*
82 *am Rande* invenimus *VD38*

83 *am Rande* De infamis personis *V630; am Rande* Hi acusare non possunt *P9629*
84 *am Rande* Sacrarum rerum fures *VD38*
85 *am Rande* Incesti sunt qui in proximis crimina committunt *VD38*
86 fecerunt *korr. aus* fecerint *V630; I83;* fecerint *korr. aus* fecerit *VD38*
87 *interlinear* u *SG670*
88 dixerunt *korr. aus* dixerint *V630;* dixerint *korr. aus* dixerit *P9629*
89 *am Rande* Sortilegi sunt qui per sortem occulta querunt *VD38*
90 sortilogos *O93; VD38; interlinear* vel o *V630*
91 *am Rande* Divini sunt qui parte demonum incantando futura praedicunt *VD38*
92 divinosque *korr. aus* divininosque *SG670*
93 concurrerunt *korr. aus* concurrerint *V630; SG670*
94 similesque *korr. aus* similisque *P9629*
95 *am Rande* Repraehensibiles *VD38*
96 *am Rande* Mortifera perniciosa crudelis *VD38*
97 *am Rande* Intercludi *VD38*
98 interdici *V630*
99 potius *korr. aus* potius potius *SG670*
100 *am Rande* Instat *VD38*
101 illis *I83*
102 minis *V630*
103 fecistis *korr. aus* fecisti *P9629*
104 fecisti *P9629*
105 ali *I83*
106 recti *P9629*
107 et a *korr. aus* et *I83*
108 *am Rande* Decretis praeceptis *VD38*
109 constitutis *korr. aus* constitis *N442*
110 *am Rande* Declinare recedere *VD38*
111 *am Rande* De eo quod dicit super hanc petram aedificabo *I83*
112 rerum *korr. aus* reum *V630*
113 *am Rande* Confirmantur *VD38*
114 *am Rande* Perfectionibus impletionibus *VD38*
115 affectibus *O93; P9629;* effectu *SG670*
116 qui *VD38*
117 macula *I83*
118 est *fehlt V630*
119 et] et a *korr. aus* et *P9629*
120 mala *korr. aus* male *P9629;* mala] a malo *SG670*
121 est *fehlt N442*
122 bene fac tecum] benefactum *SG670*
123 offer *korr. aus* offerri *P9629*
124 mros *P9629*
125 mortebitur *korr. aus* mortetur *P9629;* morientur *VD38*
126 *am Rande* possibilitates *VD38*
127 exporgens *SG670*
128 pauperibus *I83; VD38; SG670*
129 a die] adit *N442*
130 boni *korr. aus* bona *V630*
131 n *O93*
132 *am Rande* Transeat *VD38*
133 depraetereat *I83;* terreat *SG670*
134 Ne *SG670*
135 relinques *N442; VD38;* relinquas *SG670*
136 quam *I83;* quia *VD38*
137 *am Rande* Proiciuntur *VD38*
138 deiciuntur *korr. aus* eiciuntur *O93;* deiciuntur *korr. aus* deciuntur *V630*
139 sanguinis *korr. aus* saguinis *N442*
140 illo *V630; I83*
141 obit *N442*
142 *am Rande* Probatum perfectum nobile *VD38*

143 *am Rande* vel morabitur *V630; am Rande* Perseverabit *VD38*
144 morabitur *N442; VD38; SG670*
145 *am Rande* Acciones *VD38*
146 suo *fehlt SG670*
147 suo corde] corde suo *I83*
148 *am Rande* Secretis *VD38*
149 per *SG670*
150 illa *SG670*
151 *am Rande* Inquisitor *VD38*
152 et in *korr. aus* et *SG670*
153 illius consistens, qui respicit per fenestram eius et in ianuas illius] illius consistens, qui respicit per fenestras eius et in ianuas *korr. aus* illius *V630*
154 *am Rande* manens *VD38*
155 fenestram *V630; P9629; SG670*
156 ianuis *korr. aus* ianuas *SG670*
157 audiens *korr. aus* audtens *P9629*
158 qui *fehlt SG670*
159 domu *O93*
160 et in parietibus illius *fehlt N442; I83; VD38; SG670*
161 *am Rande* Ponet aedificat *VD38*
162 Statuit *VD38*
163 suam *korr. aus* suam suam *I83*
164 *am Rande* Iuxta manus *VD38*
165 *am Rande* Sęculum *VD38*
166 *am Rande* protectione *VD38*
167 iecmine *P9629*
168 illius, et sub ramis illius morabitur, protegetur sub ramis illius *korr. aus* illius *V630*
169 ramis *korr. aus* ramas *P9629;* ramis *korr. aus* raminis *SG670*
170 ramis *V630*
171 *am Rande* ardore libidinis *VD38*
172 deum *I83; VD38*
173 continen *V630*
174 et obviabit illi quasi mater honorificata et quasi mulier a virginitate suscipiet illum *fehlt SG670*
175 obviavit *V630; P9629; I83*
176 Cibavit *O93; V630; P9629; I83; SG670*
177 Cibabit illum] Cibavit illum *korr. aus* Cibavit *V630*
178 pane *korr. aus* panem *V630; SG670;* panem *I83*
179 potavit *O93; V630; P9629; I83*
180 *am Rande* Conturbabitur *VD38*
181 illum et non confundetur et exaltabit illum *korr. aus* illum *I83*
182 fundetur *P9629*
183 exaltabit *P9629; N442; I83; VD38; SG670*
184 os *fehlt V630*
185 implevit *V630; P9629; I83; SG670*
186 spiritu *fehlt VD38;* spiritu *korr. aus* spiritus *SG670*
187 stola *VD38;* stola *korr. aus* stolam *SG670*
188 vestivet *korr. aus* vestiget *SG670*
189 *am Rande* leticiam sinceritatem *VD38*
190 Iocunditatem *korr. aus* Iocuditatem *SG670*
191 *am Rande* Recondet *VD38*
192 thesaurizavit *O93; P9629; V630*
193 nomine *korr. aus* nomini *V630*
194 ęterno *korr. aus* ęteno *SG670*
195 hereditavit *V630; P9629*
196 apprehenderunt *SG670*
197 homines stulti *korr. aus* homines *N442*
198 *am Rande* Recedit *VD38*
199 veraces] non mendaces *korr. aus* mendaces *SG670*
200 inveniuntur *SG670*
201 *am Rande* Felicitatem ingressum

202 successunt *P9629*
203 *am Rande* Visionem *VD38*
204 *am Rande* pulchra *VD38*
205 suspectiosa *O93*
206 opere *V630*
207 peccatoris *korr. aus* peccatores *SG670*
208 Sapientia *V630; P9629*
209 dei *fehlt V630*
210 *am Rande* Permanebit *VD38*
211 laus et *korr. aus* laus *O93*
212 dominum *O93*
213 dices *V630; P9629*
214 me *fehlt SG670*
215 *am Rande* humiliavit *VD38*
216 implanavit *V630; I83; VD38; SG670*
217 *am Rande* Abominationem *VD38*
218 exsacramentum *P9629;* excrementum *korr. aus* exsecrementum *SG670*
219 conservabunt te] conservabunte *P9629*
220 placidam *VD38*
221 facient *VD38*
222 tibi *korr. aus* ibi *O93;* ibi *V630; I83*
223 *am Rande* Extende *VD38*
224 tuam *fehlt V630; P9629*
225 vitam *I83*
226 quod, *interlinear* s *SG670*
227 patientia *V630*
228 fortis in] fortis *korr. aus* fortis in *P9629*
229 in *fehlt SG670*
230 domini *V630*
231 ad *V630; P9629;* in *VD38;* super *SG670*
232 *am Rande* super timentes *VD38*
233 cognoscet *SG670*
234 omnem operam] omnia opera *SG670*
235 *am Rande* Studium *VD38*
236 et nemini dedit spatium peccandi Non enim concupiscit multitudinem filiorum infidelium et inutilium Ne iocunderis in filiis impiis si multiplicentur ne oblecteris super ipsos si non est timor dei cum illis Non credas vitae illorum et ne respexeris in labores illorum Melior est enim unus timens deum quam mille filii impii Et utile mori sine filiis quam relinquere filios impios Ab uno sensato inhabitabitur patria et a tribus impiis deseretur Multa alia vidit oculus meus et fortiora horum audivit auris mea In synagoga peccantium exardebit ignis in gente incredibili exardescet ira Non exoraverunt pro peccatis suis antiqui gigantes qui destruxerunt confidentes suae virtuti et non pepercit peregrinationi illorum *fehlt SG670*
237 *am Rande* Desiderat *VD38*
238 multitudines *korr., aus* multitudinis *V630*
239 fidelium *I83*
240 inutilum *VD38*
241 *am Rande* Lęteris *VD38*
242 sed *O93;* si *korr. aus* sed *P9629*
243 multiplicentur *korr. aus* multiplicetur *P9629; N442*
244 nec *korr. aus* ne *V630;* nec *N442*
245 *am Rande* Gaudeas delecteris *VD38*
246 non *V630*
247 utile] utile est *VD38*
248 mori *korr. aus* moris *P9629*
249 *am Rande* Derelinquetur deserta efficietur *VD38*
250 horum *korr. aus* oram *P9629*
251 *am Rande* In congregatione *VD38*
252 gignantes *VD38*
253 destruxerunt] destructi sunt *VD38*
254 sua *I83*
255 illos, *interlinear* id est sodomitas *SG670*

256 illos *N442; I83; VD38; SG670*
257 in *N442*
258 *am Rande* Abominatus *VD38*
259 illos] illos et *SG670*
260 pro *I83; SG670*
261 superbia *korr. aus* superbi *N442*
262 verbi *fehlt N442; SG670*
263 extollentem *VD38;* extollentes *korr. aus* extollens *SG670*
264 Et sicut] sicut et *korr. aus* et sicut *SG670*
265 congregati sunt *korr. aus* congregantis *P9629*
266 sunt] sunt in *SG670*
267 duritia *korr. aus* duritiam *V630;* duritam] in duricia *VD38*
268 *am Rande* percussus mortuus *VD38; interlinear* durę cervicis *SG670*
269 cervicatur *P9629*
270 *am Rande* Alienus a superbia vel duricia *VD38*
271 Sic *korr. aus* Si *V630;* Si *P9629; I83; VD38;*
272 correptio *SG670*
273 Homo *SG670*
274 *am Rande* paciencia *VD38*
275 sufferentia *V630; P9629; VD38;* sufferentia *korr. aus* sufferentiam *SG670*
276 misericordia *V630*
277 misericordia *korr. aus* msericordia *N442*
278 summo *korr. aus* summ *P9629*
279 quis] quis sunt *korr. aus* qui sunt *V630*
280 agnoscar *korr. aus* agnoscatur *P9629*
281 *am Rande* Magna *VD38*
282 et *V630*
283 caeli *I83; VD38*
284 caelum et *fehlt SG670*
285 *am Rande* Aquarum profunditas *VD38*
286 *am Rande* Viderit *VD38*
287 conspexerit *korr. aus* conspexerint *V630*
288 illam *V630*
289 more *VD38;* timore *SG670*
290 concucientur *korr. aus* concientur *I83*
291 omnibus his *korr. aus* omnibus *SG670*
292 *am Rande* Insipiens stultum *VD38*
293 insensatum *korr. aus* inscensatum *SG670*
294 *am Rande* Commocionem furorem *VD38*
295 oculus *korr. aus* oculos *VD38*
296 hominis? Nam plurima opera illius sunt in absconsis, sed opera iustitiae eius (*V630*: illius), quis enarrabit aut quis sustinebit *korr. aus* hominis *V630*
297 opera iustitie *korr. aus* opera *P9629*
298 illius *V630*
299 enarrabit *V630;* enuntiabit] enim abit *P9629*
300 sustinebit *korr. aus* sustinibit *P9629*
301 est *fehlt N442*
302 a *fehlt V630; P9629*
303 *am Rande* In finem quia tunc omnia peccata manifestantur *VD38*
304 malum *I83; VD38; SG670*
305 tardus *SG670*
306 Omnis *korr. aus* Omnes *V630*
307 Omnis ergo fratres] Ergo fratres Omnis *SG670*
308 procedat *korr. aus* procedit *V630;* procedit *I83*
309 diae *I83;* die *VD38*
310 *am Rande* Maledictio correptio *VD38*
311 *am Rande* Largitores *VD38*
312 *am Rande* Miseriis aliorum esse pacientes et elemosinas tribuentes *VD38*
313 et *fehlt P9629*
314 dei *V630; P9629; SG670*

315 orem *VD38*
316 *am Rande* Fornicatio specialis est corporis corruptio *VD38*
317 Fornicatio *korr. aus* Fornicationem *V630*
318 *am Rande* Inmundicia est quae fit alio quali modo *VD38*
319 pertinent *VD38*
320 autem *I83; SG670*
321 fornicator *korr. aus* fornicatio *SG670*
322 *am Rande* Infides peccatores *VD38*
323 *am Rande* hoc est fideles *VD38*
324 fili *P9629*
325 quod *SG670*
326 *am Rande* participare *VD38*
327 *am Rande* peccatorum *VD38*
328 in occulto *fehlt V630*
329 *am Rande* Ipsa redargutio id est repraehensio lumen dicitur *VD38*
330 Christus *fehlt SG670*
331 insipientes *korr. aus* pientes *I83*
332 tempus *korr. aus* tempos *SG670*
333 *am Rande* Non enim sunt dies mali quia omnis creatura dei bona sed homines sunt mali quorum malicia sordidantur dies *VD38*
334 dei *I83*
335 luxoria *P9629*
336 impleamini *korr. aus* implemini *V630*
337 spiritu] spiritu sancto *I83*
338 salmis *P9629;* spalmis *SG670*
339 *am Rande* DE RECONCILIATIONE QUAE FIERI NON DEBET NISI AB EPISCOPIS *VD38*
340 sallentes *P9629;* spallentes *SG670*
341 cor *SG670*
342 omnibus *korr. aus* omnibus hominibus *I83*
343 *am Rande* De crucis inventione *V630; am Rande* De inventione sanctae crucis *P9629; I83*
344 quę *korr. aus* qui *V630*
345 *am Rande* Moderno tempore *VD38*
346 ecclescie *VD38*
347 praedicto *korr. aus* praedicta *P9629;* praedicta *I83; SG670*
348 *am Rande* id est festivitate *VD38*
349 *am Rande* honorifice *VD38*
350 *am Rande* Heretici qui in nomine sanctę trinitatis babtizati sunt per manus impositionem reconcilientur *V630; am Rande* De heriticis reconciliandis *P9629*
351 dei *fehlt I83; VD38*
352 in *fehlt I83*
353 baptizati *korr. aus* bapti *V630*
354 praecipimus *korr. aus* praecimus *VD38*
355 *am Rande* Quod manus impositio ab aliis perfici non potest nisi a summis sacerdotibus *V630*
356 *am Rande* Misterium *VD38*
357 *am Rande* Honore *VD38*
358 *am Rande* Servandum *VD38*
359 perfici non] perfici *korr. aus* perfici non *V630*
360 a *korr. aus* ad *P9629;* ad *VD38*
361 temporibus *korr. aus* temp *SG670*
362 *am Rande* Cognoscitur *VD38*
363 scitur *korr. aus* ficitur *VD38*
364 *am Rande* De manus inpositione *P9629*
365 quam ab illis, qui eorum locum tenent, umquam *korr. aus* quę ab aliis *V630*
366 perfici *korr. aus* perfici non *V630*
367 praesum *SG670*
368 *am Rande* Inane *VD38*
369 ecclesiastica umquam] ecclesiasticum quam *VD38*
370 reputabitur *VD38;* reputantur *korr. aus* reputatur *SG670*
371 *am Rande* Auxiliante *VD38*
372 valeatis *korr. aus* voleatis *VD38*

373 caritas dei *korr. aus* caritas *O93*
374 *am Rande* Societas participatio *VD38*
375 VIII *korr. aus* LVIII *P9629*
376 constantem *O93; P9629*
377 conss *V630; P9629*
378 EXPLICIT *fehlt N442; V630*